

Защо на тези, които нарушават правата на другите по най-нехуманен начин, трябва да бъдат зачитани човешките права?

/ Есе /

РАЙОНЕН СЪД-ДЕВИН	
Вх. №	3286
	06.12.2022 г.

Човешките права са присъщи права и основни свободи на човека, без разлика на пол, националност, произход, религия, език или някакво друго условие. Универсалните човешки права се разглеждат в законите, конституциите, договорите и в международното право. Те се считат за универсални, неотменими, взаимозависими, равни, недискриминационни и неприкосновени. Но в сулчай, че биват незачетени от тези, които са ги нарушили по една или друга причина, трябва ли и техните права да бъдат зачитани?

Две са основните ценности, залегнали в основата на идеята за правата на човека - човешкото достойнство и равенството. Правата на човека могат да бъдат разбрани като определящи онези основни стандарти, които са необходими за достоен живот и тяхната универсалност произлиза от факта, че поне в това отношение всички хора са еднакви. Дори някой човек да накърни нашите права е просто грешно да му отвърним със същото, защото ние ще направим същите грешки, които е направил и той. Винаги трябва да мислим нашите действия и преди всичко да попитаме себе си чрез въпроса: Защо е погрешно да се нарушава правото на живот на някой друг?

Както знаем правата са основни ценности на всички граждани по света. Но когато са нарушени, инстинктивно и неговите трябва да бъдат нарушени в момент на изблик на гняв. Но дали това е правилно? Претенцията за човешките права в основата си е морална претенция, която се основава на морални ценности. Правото на живот всъщност означава, че на никой не е позволено да отнема друг живот. Това е грешно и наказуемо, затова никой няма право да го направи. Признавайки правата на всеки човек, обществото също така очаква изпълнението на редица конкретни ангажименти. Международното право ясно очертава основните задължения, свързани с който и да е член на съвременното общество. Ние трябва да бъдем наясно колкото с правата, толкова и със задълженията си. Един пример за това, че правото на човек трябва да бъде неприкосновено независимо от неговото действие. Всеобщата декларация за правата на човека приета от ООН, гласи че в преамбюла, правителствата задължават себе си и своя народ, чрез прогресивни мерки да осигурят всеобщо и ефективно признаване и спазване на правата на човека, които са посочени в Декларацията.

Чрез максимата на Конфуций „ Не прави на другите това, което не желаеш за себе си” се казва точно и ясно, че винаги трябва да се замисляш за действията си, дали вредиш на останалите и да знаеш, че ще носиш отговорност от последствията. Един актуален пример за това е, че ако един човек е нарушил твоите права или на твоето семейство, например шофьор бутнал теб с колата си

или някой твой близък, трябва ли задължително да бутнеш него обратно или е по-добре да зачетеш неговите права така както закона повелява и както е най-правилно. Тук разбира се говорим за две неща - импулсивно решение или рационално направено решение, защото разликата е огромна. Ако и ти нарушиш неговите права по най-нехуманен начин както той е направил, това не те ли прави лош човек също? Това не те прави нито по-добър, нито ще върне времето назад по старому. По-добър е този вариант, в който действащите органи ще определят неговото наказание спрямо какъв вид телесна повреда е нанесъл. Друг пример, но този път от историческа гледна точка е робството, което се е упражнявало спрямо чернокожите. Да не би сега те да отмъщават на всеки бял човек за това, което са преживели техните деди. Трети пример пък е от културна гледна точка. Браковете на малките момичета предимно от ромски произход е чист пример за нарушаването на техните права, но дали и те като вече големи родители трябва да нарушават правата на техните рожби, отговорът разбира се е НЕ. Могат да се дадат още безброй примери за потъпкване на човешките права и свободи, но по-важни са тези примери, които се случват и в настоящето, защото дори за такова напреднало време още има места, при които правата са малко или са нарушавани често. Пример е пандемията, при която правата до една степен бяха отново ограничени, чрез задължителното носене на маски на закрити места, забрана за събирания на големи групи от хора и т.н. Всичко това независимо от времето, мястото и културата са доказателство, че винаги е имало и има нехуманни действия срещу човечеството, едни завършени със справедлив съдебен процес или останали като неправди в историята.

Примерите са много, а историите безброй. Важното е да мислим по най-рационалния начин. Важното е да бъдем добри хора с всекиго, независимо от обстоятелствата и времето. Трябва да отвърщаме на злото не с по-голямо зло, а с голямо количество добрина, както повелява възпитанието и морала. Защото в такова забързано и напрегнато време трябва да си помагаме взаимно и да оставяме различията на страна. Робърт Хатчинс проговаря за правата и стига до извода, че: „Правата на човека се основават на човешкото достойнство. Човешкото достойнство е идеал, за който си струва да се бориш и да умреш”.